

ФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

1606 София, ул. Владайска 29, www.fnsz.org
1606 София, ул. Владайска 29, www.fnsz.org

**ДО
Г-Н КИРИЛ ПЕТКОВ
МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ПЛАМЕН АБРОВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

**ДО
Г-Н ИВАН ИВАНОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО**

**ДО
Г-Н КРАСИМИР БОЖАНОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ**

**ДО
Г-Н ИВАН ХРИСТАНОВ
ЗАМЕСТНИК МИНСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО**

**СТАНОВИЩЕ
НА
ФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО
- КНСБ**

ОТНОСНО: Преобразуване на Българска агенция за безопасност на храните в Държавна Агенция по безопасност на храните към Министерски съвет

Уважаеми Господа,

Федерацията на независимите синдикати от земеделието принципно подкрепя преминаването на БАБХ от структурата на Министерството на земеделието в структурата на Министерски съвет, както е договорено в част IV.2. „Структура на Министерски съвет“ на Коалиционното споразумение.

Целта на преобразуването е уредено и в т. 3 на Приложение № 7: „Земеделие“ на Коалиционното споразумение:

„3. БАБХ: Утвърждаване на ролята на Българска Агенция по Безопасност на Храните (БАБХ) в основните ѝ функции – оперативна и аналитично-лабораторна. Увеличаване на капацитета на БАБХ да извършва дейностите си съобразно актуалните нужди на пазара. Синхронизиране с новото европейско законодателство по безопасност на храните. Фокусиране върху превантивен контрол. Увеличаване на доверието в качеството и безопасността на хранителните продукти с български произход или от внос, чрез съществено увеличение на административния и лабораторния контрол при БАБХ (обратна проследимост и проверка на вноса). Анализ и изменение на нормативната уредба, с оглед на потребността от осигуряване на пазарен достъп на микро, малки и средни оператори към каналите за директни доставки на земеделски, преработени и горски/полски продукти.“

Изброените по-горе функции и цели могат да се реализират единствено и само при условие, че Българската агенция по безопасност на храните в качеството и на административна структура, създадена със **нарочен Закон**, премине към Министерския съвет със статут на **Държавна агенция** по Закона на администрацията, като първостепенен разпоредител с бюджет.

С реструктурирането на БАБХ в **единен независим орган за осъществяване на ефективен контрол** на безопасност на храните по цялата хранителна верига ще се постигне независимост и безпристрастност при осъществяването на ефективен контрол.

Разглеждайки БАБХ трябва да имаме предвид следната изходна парадигма – контролът на безопасността по агро-хранителната верига трябва да се основава на независимост, но и да се разглежда в интегрална свързаност с политиките по оценка на риска, общата селскостопанска политика, ветеринарни и фитосанитарни въпроси, рибарството и горите. Посочените политики на ниво ЕС са обект на съвместно обсъждане в рамките на Съвета по земеделие.

За времето на своето съществуване в българската система за контрол по агро-хранителната верига работят и ежедневно се обучават/изграждат висококвалифицирани и опитни експерти в областта на разработването и прилагането на политиките по контрол и оценка на риска по агро-хранителната верига, в тях е инвестиран публичен ресурс и време.

1. Статутът на агенцията БАБХ като второстепенен разпоредител я поставя в административната зависимост и създава предпоставки за възникване на трудности при изпълнение на функции, отговорности и задължения на агенцията, предвидени в нормативните актове, които е задължена да прилага, често пъти те са свързани със съгласуване и даване на становища от МЗ, което от своя страна води до забавяне и затруднение за изпълнение на задълженията. Липсата на самостоятелност я поставя и в зависимост от финансовите средства, които се определят от първостепенния разпоредител, необходими за осъществяването на дейността.

Години наред Агенцията е хронично недофинансирана, а работещите са поставени в унижителни социални и икономически условия, които уронват професионалното и човешкото им достойнство. В същото време вменените им

отговорности непрекъснато се увеличават. Служителите от системата на БАБХ провеждат официалния контрол „от фермата до вилицата” и са изпълнители на поетите ангажименти от Република България пред ЕС и другите страни извън Европа. Специфичните им контролни функции са съизмерими по обществена значимост със служителите, които се грижат за обществения ред и сигурност. В ЗДБРБ 2022 за БАБХ отново е предвиден същият статут на второстепенен разпоредител и същият по размер бюджет. Финансовият ресурс, определен в бюджетна програма на МС „Безопасност на хранителната верига“ е **крайно недостатъчен** и в никакъв случай не покрива целите, заложиени в коалиционното споразумение. Независимо в коя административна структура ще бъде разположена БАБХ, ако тя не се преобразува в **единен независим орган за осъществяване на ефективен контрол на безопасност на храните по цялата хранителна верига**, ще си остане отново с хроничното си недофинансиране, лоши и рискови условия на труд и най-вече унижително заплащане. За нас това е ясен сигнал за управленско неразбиране на същността, отговорността и обществената значимост на системата и бранша. Подчертаваме, че последиците от това са пряко свързани с националната сигурност и общественото здраве.

2. По отношение на оценката на риска по агрохранителната верига, съгласно рецитал 17 от Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския Парламент и на Съвета от 28 януари 2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните **трите взаимосвързани компонента на анализа на риска, а именно оценка на риска, управление на риска и обмяна на информация за риска, осигуряват систематична методология за определянето на ефективни, съразмерни и целеви мерки или други действия за опазване на здравето**. Независимостта на оценката на риска е регламентирана със създаването на Европейският орган по безопасност на храните отделно от Европейската комисия, Съвета и Европейския парламент с Регламент (ЕО) No 178/2002. По принципите на създаването и начина на функционирането на този орган е създаден Центърът за оценка на риска по хранителната верига в България. Считаме, че ако Центърът премине в структурата на БАБХ ще се наруши принципът на независимост съгласно Регламент (ЕО) No 178/2002 и ще се отворят възможности за недобри практики при извършването на оценката на риска, така като беше когато Центърът беше част от БАБХ от създаването си през 2011 г. до отделянето му през 2016 г.

3. Българската агенция по безопасност на храните и ЦОРХВ са второстепенни разпоредители с бюджетни средства към министъра на земеделието и разполагат с автономни бюджети един от друг. Тази самостоятелност и независимост по отношение на бюджетите се базира на изискванията на законодателството на ЕС в областта на храните за независимост на компетенциите по отношение на контрола (управлението на риска) и оценката на риска по агрохранителната верига. Тази самостоятелност предполага и възможност за оставане на ЦОРХВ като самостоятелна структура в рамките на МЗХГ.

4. В заключение, в случай, че преминаването на БАБХ към МС като административна структура, създадена със закон и второстепенен разпоредител с бюджет, няма да доведе до създаването на независим орган със статут на Държавна агенция по Закона на администрацията и първостепенен разпоредител с бюджет – видно от Бюджет 2022 към момента – в името на посочените принципи и правила е по-адекватно/добре да се запази сегашния статут на агенцията БАБХ в рамките на МЗХГ.

2.02.2022г.

София

С уважение,

Светла Василева
Председател ФНСЗ